

NIEUWSBRIEF STICHTING 'DE GRIJPVOGEL'

Correspondentieadressen: Bovenweg 67, 8421DC Oldeberkoop en info@stichtingdegrijpvoegel.nl
Kamer van Koophandel 54603854 Bankrekeningnummer NL71 TRIO 0254 6683 80

Nummer 54/april – mei 2017

De tijd waarin wij leven vraagt steeds meer om het nemen van vrije (sociale) initiatieven van mensen, individueel en gezamenlijk. De Stichting De Grijpvoegel is in deze geest opgericht; zij neemt zelf initiatieven en bevordert en ondersteunt het nemen van initiatieven door anderen. De overwegend kleinschalige initiatieven kunnen economisch van karakter zijn, dan wel sociaal-politiek of cultureel in brede zin (kunst, literatuur, filosofie, educatie e.d.). Nieuwsbrieven van de Stichting 'De Grijpvoegel' beogen geïnteresseerden te informeren over wetenswaardigheden in dit verband. Reacties worden beslist op prijs gesteld en er bestaat geen enkel bezwaar tegen het doorsturen van de nieuwsbrieven aan andere (potentieel) geïnteresseerden. Deze nieuwsbrieven worden gepubliceerd op de website van de Stichting de Grijpvoegel www.stichtingdegrijpvoegel.nl en op de website van de werkgroep 'Bekiek et mar': <http://www.bekieketmar.nl/category/eigenhied/nieuwsbrief-grijpvoegel/> 'Door & voor inwoners en genietters van de Stellingwerven'. De nieuwsbrieven zijn gratis te ontvangen. Donaties ter ondersteuning van het werk van de stichting zijn altijd welkom.

1. KORTE SAMENVATTING VAN DEZE NIEUWSBRIEF

In deze nieuwsbrief:

- Enkele korte berichten
 - Met Bert van der Beek op zoek naar het klooster 'Lux Mundi' bij Elsloo;
 - Uitgave boek 'De raadselachtige gemeentewapens van de Stellingwerven'
 - Schriftelijke vragen aan college over invulling Blughut-terrein
- De mienskip doet helemaal niets – Jaap Koen Bijma
- Publieke kunstwerk 'De vrijwilliger' in Oosterwolde van Allen Ruppertsberg (1999)

2. ENKELE KORTE BERICHTEN

- **Met Bert van der Beek op zoek naar het klooster 'Lux Mundi' bij Elsloo;** Van Elsloo naar Appelscha loopt de Kloosterweg. Deze weg ontleent zijn naam aan een in de 16e eeuw verwoest gebouw. Het vermoeden was dat het om het

oude klooster 'Lux Mundi' ('s werelds licht') zou gaan. In 1996 zijn ter plaatse opgravingen gedaan, waarbij de restanten van een door een ringgracht omgeven boerenhoeve werden gevonden. De fundamenteën van het klooster werden echter nooit gevonden.

<http://www.elsloo-fr.nl/index.php/geschiedenis>

Op zaterdag 13 mei 2017 zal een nieuwe poging worden gedaan om de oorspronkelijke plek van het klooster te lokaliseren. Bert van der Beek, bekend medium uit Langedijke, gaat hiertoe samen met een groep mensen op pad. Wie mee wil, kan zich voor informatie en deelname melden bij Karst Berkenbosch 06-55836983 e-mail karstab@gmail.com

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

- **Uitgave boek 'De raadselachtige gemeentewapens van de Stellingwerven'**

Fondsenwerving ten behoeve van de bekostiging van de uitgave van het boek is inmiddels in gang gezet. De opmaak van het boek zal worden verzorgd door Bauke Visser Koenders (BVK grafisch vormgever te Haulerwijk). Het boek krijgt ca. 120 pagina's en ruim 200 illustraties. Op 8 september 2017 zal het eerste exemplaar worden uitgereikt in Hotel Lunia in Oldeberkoop tijdens een lezingenavond in het kader van 500 jaar Ooststellingwerf.

- **Schriftelijke vragen aan college over invulling Blughut-terrein**

De PvdA-fractie in de gemeenteraad heeft half april jl. schriftelijke vragen gesteld aan het College van B&W. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen dertig dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. De antwoorden van het college of de burgemeester worden door tussenkomst van de griffier aan de leden van de raad toegezonden. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende raadsvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde raadsvergadering, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen omtrent het door de burgemeester of door het college gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist. De Nieuwe Ooststellingwerfer van 28 april 2017 meldt:

Oldeberkoop - Er zijn vanaf januari door de gemeente gesprekken gevoerd met Zethoven Bouwplan Groep om tot een invulling te komen van het voormalige Blughut-terrein in Oldeberkoop. Op hoofdlijnen is tot overeenstemming gekomen. Deze overeenstemming wordt verder uitgewerkt in een koopovereenkomst. In het plan van de Zethoven Bouwplan Groep worden drie villa's (woningen in het hogere segment) gebouwd. Het gaat om een appartementengebouw op de noordelijke kavel en twee villa's op de twee resterende kavels.

De voormalige locatie van de Blughut heeft gedurende de afgelopen jaren volop in de belangstelling gestaan voor een nieuwe invulling. Het college heeft eind 2015 een brochure laten opstellen, waarin de eisen staan waaraan een ontwikkelaar moet voldoen. Hierop zijn twee concrete plannen naar voren gekomen, ingediend door Stichting De Grijpvogel en Zethoven Bouwplan Groep. De gemeente heeft er in december voor gekozen om eerst de onderhandelingen te starten met Zethoven Bouwplan Groep.

3. DE MIENSKIP DOET HELEMAAL NIETS – Jaap Koen Bijma

Jaap Koen Bijma uit Wolvega is adviseur bij de Stichting Doarpswurk te Raerd. Doarpswurk stimuleert initiatieven die de leefbaarheid op het Friese platteland versterken. De stichting doet dit door dorpsbelangen, dorpshuizen en initiatief-groepen te ondersteunen bij hun werk. Zo helpt Doarpswurk bijvoorbeeld bij het aanvragen van subsidies, het verduurzamen van een dorpshuis, het ontwikkelen van een dorpsvisie en ook het opzetten van een wooncoöperatie. De adviseurs begeleiden, maar nemen het proces niet over. De ideeën en ontwikkelingen zijn van het dorp zelf en passen hierdoor binnen de gemeenschap.

Het werkgebied van Jaap Koen Bijma voor de dorpen is de gehele provincie en als aandachtsfunctionaris is hij actief in de regio Súdwest-Fryslân.

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

Jaap Koen op de website van Doarpswurk: *'We leven in een tijd dat we niet anders kunnen dan in transitie zijn (= in een structurele verandering - FW). Om door een transitie heen te kunnen kijken, hebben we leiders nodig met een*

inspirerende visie. Deze leiders zijn zeldzaam en staan vaak op gespannen voet met de Friese Mienskip. Vernieuwing is de kunst van enkelingen, die de brug weten te slaan naar de samenleving. Ik ben dienstbaar aan deze enkelingen, aan vernieuwing en het slaan van die brug. Zo draag ik bij aan een duurzaam, leefbaar en democratisch Fryslân'.

Hieronder geven we van hem een weblog weer. In deze blog breekt hij een lans voor vernieuwing van de democratie 'dicht bij huis', waarin de initiatiefkracht van individuele mensen tot ontplooiing kan komen.

De 'mienskip' doet helemaal niets.

Als je wilt dat een zaadje gaat uitgroeien tot een prachtige bloem, dan stop je het in de vruchtbare grond met voldoende warmte, licht en water.

Contextmanagement zou je dat kunnen noemen. Als je nu mensen wilt laten bloeien tot prachtige individuen, dan vorm je een rechtsstaat, bied je onderwijs, rechten en plichten aan. Heel mooi denk ik dan, dit land is dik in orde, als je iets te zeuren hebt ga dan eerst eens kijken in Nigeria.

Na lang oefenen vanaf de tijd van de farao's met allerlei bestuursvormen als monarchie, dictatuur, aristocratie en oligarchie (Russische taferelen) hebben wij wel besloten dat 'democratie' het meeste recht doet aan die individuele mensontwikkeling en vrede als primaire voorwaarde. Dat staat voor mij vast. Opnieuw oefenen met die andere vormen lijkt als een achteruitgang. Als je niet van de geschiedenis leert herhaalt hij zich. Dus, Democratie hoera!

Dan nu het probleem...

Als je in dorpen kijkt naar wie de veranderingen in gang zetten dan zijn het, helaas voor de retoriek van onze 'mienskipdenkers', de enkelingen die het doen. De 'mienskip' doet helemaal niets. De Fryske Mienskip als geuzennaam is een mythe en wel één van de meest hardnekkige helaas. Zoiets gebruik je alleen voor de Bühne, om het volk te bespelen maar het raakt nergens de werkelijkheid. Er is maar één mienskip die de moeite waard zou zijn: *de mienskip van initiatiefnemers.*

En als dan zo'n kartrekker een groepje heeft gevormd dat samenwerkend een initiatief in de steigers zet dan gaan we in Fryslân roepen: 'Waar blijft het draagvlak?'

Dat zal ik vertellen, die is er nog niet, nou en?! Alle goede initiatieven beginnen bij een individu die een netwerkje heeft. Dat is altijd al zo geweest en wanneer we het dan meteen doodmaken omdat het nog geen draagvlak heeft (let op: bij de niet-kartrekkers), dan komen we natuurlijk nooit verder. Et voilà, dat is precies wat er gebeurt, we komen ook niet verder. Veel goede ideeën sneuvelen bij besturen van dorpsbelangen, ambtenaren en college omdat we veel te snel

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

het brede draagvlak willen hebben en het gelijkheidsbeginsel toepassen. Het wordt pijnlijk duidelijk: we zijn niet allemaal gelijk.

Democratie is een idee dat vele verschijningsvormen kent, gekend heeft en kan kennen in de toekomst. Daar moeten we dus lenig van geest zijn. Natuurlijk moeten we voldoen aan de wezenlijke principes die democratie tot democratie maakt, maar we hebben alle ruimte om het steeds anders te laten verschijnen. We kunnen bijvoorbeeld, en dat is wel vaker voorgesteld, volksvertegenwoordigers gaan loten in plaats van kiezen. We kunnen stoppen met die 4-jaar perioden en er een dynamischer systeem van maken enz. Er is van alles mogelijk. Ik ben er echt van overtuigd dat we onze democratie moeten vernieuwen, de huidige verschijningsvorm voldoet niet meer. Laten we de komende tijd gaan experimenteren met nieuwe vormen, ik ben al in gesprek met een paar dorpen hierover en heb er ook nog een paar op het oog.

Samen met een paar gemeenten voeren we dan experimenten uit. Ik kondig alvast aan: De eerste Verenigingen van Dorpsbelangen gaan zich in 2016 ontbinden en door als innovatieve netwerkorganisatie, bijvoorbeeld 'Netwerk Leefbaar Doutzengea'.

4. HET PUBLIEKE KUNSTWERK 'De vrijwilliger' in Oosterwolde van Allen Ruppertsberg (1999); onderstaande tekst is ontleend aan het boek 'Kunstwerken aan de weg' van Karst Berkenbosch uit het jaar 2007.

Allen Ruppertsberg (1944) genoot zijn opleiding tot Bachelor in Fine Arts aan het Chouinard Institute in Los Angeles. Bekend is hij door zijn 'Evening Time is Reading Time' (1991) in de Utrechtse Korte Smeestraat. (De teksten zijn alleen in het donker te lezen). Ruppertsberg werkt graag met symbolen: symbolen zijn een oude en complexe taal en kunnen veel betekenissen hebben'. Voor Ooststellingwerf ontwierp hij drie beelden die als je ze met een lijn verbindt een driehoek vormen, het symbool van het hart.

Dit beeld 'De vrijwilliger' is een twintig meter hoge pilaar met daarbovenop een

rode spiraal met kap. Het staat in het middelpunt van Ooststellingwerf langs de N381 en aan het Klein Diep in Oosterwolde (door de bomen nauwelijks te zien). U fietst er zo aan voorbij. Let op een paaltje in de linkerberm.

Ruppertsberg schreef na een busreis: "Na een tijdje realiseerde ik me dat ik geen enkele keer het gevoel had dat ik aangekomen was bij een punt van bestemming, het soort bestemming dat elke toerist van tevoren kent en dat zijn reis compleet maakt. Waar was het centrale herkenningspunt, dat het middelpunt was van alle andere? Waar was dat ene beeld van Ooststellingwerf dat overeenkomt met die ene afbeelding op de meest populaire ansichten van elke stad in elk land? Het onbekende beeld ontbrak

in Ooststellingwerf (zie Nieuwsbrief 53).

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

'Ik weet', schrijft Ruppertsberg, 'dat het nogal ambitieus is voor een buitenstaander om een werk te creëren dat één van de centrale herkenningspunten van een hele gemeenschap moet worden, maar in dit geval, met de ideeën en ambities van de inwoners zelf verankerd in het proces, lijkt dat mogelijk: een gecombineerde zoektocht naar het onbekende beeld van Ooststellingwerf'. Over dit beeld schrijft hij: 'Een pilaar (paal) wordt een assymbool genoemd, omdat het niet alleen een wereld vertegenwoordigt, maar ook een ultieme steun is voor alle dingen. Het houdt hemel en aarde evenzeer van elkaar gescheiden als verbonden met elkaar'.

Stichting De Grijpvogel/ april – mei 2017